

Az ismeretkör: Szociológiai és vezetéstudományi ismeretek

Kredittartománya: 12 kredit

Tantárgyai:

- 1.) Az egyház szociális tanítása és közösségépítő tevékenysége
- 2.) Társadalomismeret alapjai
- 3.) Csoportvezetési technikák

Tantárgy neve: <i>Az egyház szociális tanítása és közösségépítő tevékenysége</i>	Kreditértéke: 4 kredit
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 % elmélet, 50 % gyakorlat	
A tanóra típusa: előadás és szeminárium Óraszám: Nappali: 15 óra előadás, 15 óra szeminárium, összesen 30 óra/ félév Levelező: 5 óra előadás, 5 óra szeminárium, összesen 10 óra/félév Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: <ul style="list-style-type: none">• a szorgalmi időszak heteire lebontott és minden órára részletesen kidolgozott tematika elérhető a Neptunban• az előadások témaköreinek ppt-i elérhetőek a Neptunban• a feladatok, a kidolgozásuk és értékelésük részletes szempontsora, digitális forrásai a Neptunban elérhetőek	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: Esettanulmány készítése, intézménybemutató	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A társadalomtanítás ismeretéhez feltétlenül szükséges erkölcszociológiai fogalmak (sarkalatos erények, köztük kiemelkedően az igazságosság) megismerése. Az anyagi javak, az emberi élet és a szellemi értékek erkölcszociológiai rövid bemutatása. Az emberi közösségek bemutatása (család, társadalom, nemzet, állam, egyház) Egyén és társadalom. A társadalom rendezési elvei: a szolidaritás elve, a közjó elve, a szubszidiaritás elve. A keresztény etika alapjai: Bevezetés. A lelkiismeret. Az ószövetségi és Jézus Krisztus-i etika a szeretet kettős parancsolata alapján. „Ki vagyok én?” „Ki az én felebarátom?” A keresztény ember a társadalomban. A keresztény ember a gyülekezetben. Tízparancsolat. Az állam eredete és célja. az államhatalom. Az erkölcsi felelősség az államért. Állam és egyház. A népszövetség, a nemzetközi szervezetek és szerződések. Az Egyház társadalmi tanítása. A társadalmi kérdésekről kiadott pápai megnyilatkozások, kiemelten a Rerum novarum, Quadragesimo anno, Centesimus annus kezdetű enciklikák és a II. Vatikáni Zsinat. Világtörténelmi jelentőségű egyházi személyek szociális tevékenységének bemutatása (Assisi Szent Ferenc, Néri Szent Fülöp, Don Bosco Szent János, Kalkuttai Szent Teréz Anya).	

Az Egyház szociális tanításának magyarországi vetületei.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

- Bálint József (1995): *A Teremtő Munkatársai/A Megváltás Szolgái. Az Egyház 100 éves szociális tanításának rövid összefoglalása- kis katekizmus*. Korda Kiadó, Kecskemét, 78 o. ISBN 963 8004 60 6
- XIII. Leó pápa körlevele (enciklikája): *Rerum novarum* Letölthető:
<http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=125>
- Muzslay István S.J. (1997): *Az Egyház szociális tanítása*. Márton Áron Kiadó, Budapest, 235. o. ISBN 963 901 131 2.
- XI. Pius pápa *Quadragesimo anno* kezdetű enciklikája. 1931. Letölthető:
<http://tarsadalomformalas.kife.hu/xi-pius-papa-quadragesimo-anno/>
- A II. Vatikáni Zsinat *Gaudium et spes* (Egyház a mai világban) kezdetű konstitúciója. 1965. Letölthető:
<http://tarsadalomformalas.kife.hu/a-ii-vatikani-zsinat-gaudium-et-spes/>

Ajánlott irodalom:

- Dr. Nemes György (2015): *Az egyház szociális tanítása és annak erkölcszociológiai megalapozása*. Ideiglenes jegyzet az AVKF hallgatói számára. AVKF, Vác
- Gergely Jenő: A százéves Rerum novarum. In: *História* 1991. 5-6. sz. ISSN 0139-2409. Letölthető:
<http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/historia/91-056/ch02.html#id481675>
- Udvarvölgyi Zsolt: *Húsz éve íródott és még ma is aktuális. „Igazságosabb és testvériesebb világot!” A Magyar Katolikus Püspöki Kar körlevele a hívekhez és minden jóakarató emberhez a magyar társadalomról*. in: *Katolikus Pedagógia* VI. évf. 2017/1-2. sz. 99-112. old. ISSN 2080-6191

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek**(tudás, képesség stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a különböző funkciójú csoportok és közösségek kialakulását, valamint működésük szociálpszichológiai, pedagógiai, szociológiai megközelítését.
- Ismeri a spontán alakuló informális csoportos civil szerveződések működési sajátosságait, ezek erősítésének, közösséggé fejlesztésének módszereit.
- Ismeri a csoportokban, közösségekben és intézményekben alkalmazható szervezetikultúra-fejlesztő beavatkozások elméletét és gyakorlati eszközeit.
- Birtokában van a fejlesztő, támogató és védelmet nyújtó közösségi háló kiépítésére vonatkozó vezetési ismereteknek.
- Átfogóan ismeri az egyén és a közösség jóllétének kölcsönhatását, ennek lélektani megalapozottságát.
- Mélyrehatóan ismeri a kapcsolatépítésre szoruló egyének, csoportok sajátos problémáit, pszichés állapotuk általános jellemzőit.
- Részletekbe menően ismeri a közösség- és kapcsolatépítésre vonatkozó csapatmunka elméletét és gyakorlatát.

b) képességei

- Képes az egyének, csoportok, közösségek, intézmények eredeti, társas és közösségi erőforrás-értékeinek feltárására, tudatosítására és mobilizálására, az egyéni és társas

jóllét megőrzésére.

- Képes reflektálni a társadalmi és kulturális hovatartozási mintázatok sokféleségére, és ezek figyelembe vételével képes kölcsönös elfogadáson alapuló lokális közösségi struktúrák kiépítésére.
- Képes eltérő származású és eltérő élethelyzetből jövők együttműködésének és egyenjogú csoportrésztvételének biztosítására.
- Képes ökumenikus együttműködésre, különböző felekezethez tartozó közösségek közös programjainak és projektjeinek menedzselésére.
- Képes munkájának a szakmai etikai szabályok betartásával történő, felelős végzésére.
- Rendelkezik azzal a tudással, mellyel képes szakszerűen és etikusan kezelni az elektronikus információkat.

c) attitűdje

- Mentálhigiénés szemlélettel rendelkezik.
- A lelki egészség fenntartásának és helyreállításának folyamataihoz erőforrásorientáltan közelít.
- Az egyén és a közösség önálló cselekvését, képessé tételét (empowerment) tartja szem előtt a cselekvési stratégiák megtervezésében.
- Tartózkodik az emberek megítélésétől.
- Empatikus, szociális és interkulturális érzékenységgel bír.
- A digitális szemléletmódja nyitott, innovatív, a szakterületén zajló digitális technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Munkakörének megfelelően felelős lelki egészségvédő és személyiséget erősítő beavatkozásokat kezdeményezni, egyéni és csoportos szinten.
- Képviseleti és megvalósítja a munkaterületén az egyének és közösségek mentálhigiénés állapotának folyamatos reflektálását (problémafelvetés), és javaslatot tesz a fejlesztések irányaira és lehetséges módjaira.
- Felelőssége kezdeményezni a lelki egészség szempontjából hangsúlyos témák megvitatását, s részt venni az adott terület fejlesztését célzó cselekvési programokban.
- Tudatos, kritikus, önreflektív, innovatív a digitális kultúra alakításában.

Tantárgy felelőse: Dr. Udvarvölgyi Zsolt, főiskolai tanár, Ph.D.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k):

Dr. Sánta János, főiskolai docens, Ph.D.